

KRISTIÑEU DOTRINIEN LAU PARTIAK

Bertsio elektroniko honen egilea: Natxo Urkijo.

Klasikoen Gordailuan:

<http://klasikoak.armiarma.com/idazlanak/idazlanak/A/AnonimPartia.htm>

Klasikoen Gordailuak egindako lanak oro dominio publikokoak dira, eta, Jabetasun Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka, nahi bezala erreproduzi daitezke.

**DOCTRINA
CRISTIANA EN EL
VASCUENCE DE
LLODIO,
PROVINCIA DE ALAVA**

LONDRES.

1858.

Nota — La **J** y la **j** con punto se pronuncian á la vizcaína, y la **J j** (sin punto) á la castellana.

La **ts** se pronuncia siempre como la **tz**, y la **s** como la **s** del dialecto vizcaíno de los libros.

Kristiñeu dotrinien Lau partiak

- I. Kristiñeue sara?
- E. Bai Jaune, Jangoikoen grasia gaitik.
- I. Kristiñeuen usen ori, noganik daukesu?
- E. Kristo geure Jaune ganik.
- I. Ser esan gure dau Kristiñeuek?
- E. Kristoren gisona, edo Kristoren disipulue.
- I. Ser entenditen dosu Kristoren gisona gaitik?
- E. Jesukristoren fedia dauken gisona, sein artu euen Bautismu Santuen, eta ofresidurik dagoana bere serbisio santure.
- I. Sein de Kristiñeuen señaia?
- E. Kurse Santia, Jaune.
- I. Se gaitik?
- E. Dalako Kristo kursifikeduen figura, seinetan erredimidu gendusen.
- I. Seinbet moduten usetan dau Kristiñeuek señaile orretarik?
- E. Biten.
- I. Seinsuk dire?
- E. Sigiñetia, eta Santigetia.
- I. Ser da sigiñetia?

E. Eitia iru kurse esku eskoako ats orkoroagas: lelengoa bekokien, biggerrena aoan, irugerrena bulerrian, berba eiten dogule geure Jangoikoagas.

I. Ekusi selan?

E. Kurse Santien señaia gaitik geure arerioetarik libredu gagnosis, geure Jaune eta Jangoikoa.

I. Se gaitik sigiñetuiten sara bekokien?

E. Jangoikoak libredu gagnosis pensamentu deungetarik.

I. Se gaitik aoan?

E. Jangoikoak libredu gagnosis berba deungetarik.

I. Se gaitik bulerrian?

E. Jangoikoak libredu gagnosis obra, ta desio deungetarik.

I. Ser da santigetia?

E. Eitia kurse bat esku eskoako ats bieka, bekokirik eta bulerrera, eskerreko sorbaldarik eta eskoakora, aitetuten dogule Santissime Trinidedia.

I. Ekusi selan?

E. Aitien, eta semien, eta Espiritu Santuen usenian. Amen.

I. Nos useduko dosu señaile orretarik?

E. Obra onen bat asten dogun gustien, edo tentasiñoe, nezesidede, edo peligruren baten aurkituiten garianian; prinsipelmente oerik jaigit orduen, etserik urteit orduen, elexan sarsait orduen, jaten ast orduen, eta oera joat orduen.

I. Se gaitik ainbeste bider?

E. Segaitik geure arerioak persegiten gaituesan denpora, eta leku gustietan.

I. Se arerio dire orreik?

E. Demonioa, Mundue, eta Aragie.

I. Bada Kursiak birtuterik bauko euren kontra?

E. Bai Jaune.

I. Nondi dauko Kursiak birtuti ori?

E. Bensidu euesalako Kristok berian bere erioziagas.

I. Kursia adoretan dosunian selan esaten dosu?

E. Adoretan saitudes Kristo, eta bedeinketuiten saitudes, Kurse Santuegas erredimidu senduleko mundue.

KRISTIÑEUEK JAKIN BIAR DAUESANAK

Ekusi dogu Kristiñeu sariala Kristiñeuen usen eta señaleti; esan egi-desu orain:

I. Seinbet gause jakin, eta entendidu biar ditus Kristiñeuek usu erra-soekora elsaiten danian?

E. Lau, Jaune.

I. Seinsuk dire?

E. Lelengoa ser sinistuko dauen: bigerrena ser eskatuko dauen: iru-gerrena ser obraduko dauen: eta laugerrena ser erresibiduko dauen.

I. Selan jakingo dau ser sinistuko dauen?

E. Jakinik eta entendidurik Kredo, edo amalau Artikulu fedekoak.

I. Selan jakingo dau ser eskatuko dauen?

E. Jakinik, eta entendidurik Paternosterra, eta beste Elexa Ama Santien orasiñoyak.

I. Selan jakingo dau ser obraduko dauen?

E. Jakinik, eta entendidurik Jangoikoen Legeko Mandamintuek, bost elexakoak, eta amalau obra miserikordieskoak.

I. Selan jakingo dau ser erresibiduko dauen?

E. Jakinik, eta entendidurik saspi Sakramentuek.

LELENGO PARTIA

I. Nok esan euen Kredo?

E. Apostoluek, Jaune.

I. Setarako?

E. Guri Fede Santuko gausek irekasteko.

I. Eta suk setarako esaten dosu?

E. Kristiñeuek daukegun Fedi au konfesetako.

I. Ser da Fedia?

E. Ekusi estogune sinistutia.

I. Ekosi sendun jayoiten Jesukristo?

E. Es Jaune.

I. Ekusi sendun il eiten, edo Seruetara igoitien?

E. Es Jaune.

I. Sinistuiten dosu?

E. Bai Jaune, sinistuiten dot.

I. Se gaitik sinistuiten dosu?

E. Jangoikoak alan errebelau dauelako, eta Elexa Ama Santiak alan irekasten deskuleko.

I. Se gause dire daukesusenak, eta sinistuiten dosusenak Kristiñeue leges?

E. Daukesanak, eta sinistuiten audiesanak Erromako Elexa Santiak.

I. Se gause dire suk, eta Elexiak daukesuesanak, eta sinistuiten dosuesanak?

E. Fedeko Artikuluek, prinsipelmente Kredoan dagosan leges.

I. Se gause dire Fedeko Artikuluek?

E. Dire Fedeko Misteriorik prinsipelenak.

- I. Setarako dire Fedeko Artikuluek?
- E. Emoiteko notisie distintia geure Jangoikoen, eta Jesukristo geure Erredentoriena.
- I. Nor da geure Jaungoikoa?
- E. Da gause bat ain eselentia, ta admirabilia, sein esin esan, ta esin pensau leyen: Jaun bet gustis ona, poderosoa, sabioa, justoa, gause gus-tien prinsipio eta fine.
- I. Santissime Trinidedia nor da?
- E. Da Jaungoikoa bera: Aitia, Semia, eta Espiritu Santue, iru Persona distinte, eta Jaungoiko egiesko bat.
- I. Aitia, Jaungoikoa da?
- E. Bai Jaune.
- I. Semia, Jaungoikoa da?
- E. Bai Jaune.
- I. Espiritu Santue, Jaungoikoa da?
- E. Bai Jaune.
- I. Dire iru Jaungoiko?
- E. Es Jaune, espada Jaungoiko egiesko bakar bat.
- I. Aitia, semia da?
- E. Es Jaune.
- I. Espiritu Santue ba Aitia, edo Semia?
- E. Es Jaune.
- I. Se gaitik?
- E. Dirialako personak bata bestia estirianak, isen arren Jaungoiko egiesko bat.
- I. Orretati seinbet naturelesa, entendimentu, eta borondate dauko Jaungoikoak?
- E. Naturelesa bat bakarrik, entendimentu bet, eta borondate bat.
- I. Eta seinbet persona?

- E. Iru distinte, seinsuk dirian: Aitia, Semia, eta Espiritu Santue.
- I. Selan da Jaungoikoa gustis poderosoa?
- E. Bere poderioagas bakarrik eiten dauelako gure dauen gustie?
- I. Selan da Kriadoria?
- E. Gause gustiek egin euesalako eseber eserianik.
- I. Eta setarako kriedu euesan Jaungoikoak?
- E. Bera ametako, eta serbietako bisise onetan, eta gero gosetako glorian.
- I. Selan da Salbadoria?
- E. Emoiten dauelako grasia, eta parkatuiten dauesalako pekatuek.
- I. Selan da Glorifikedoria?
- E. Emoiten dautselako gloria bere grasian il eiten danari.
- I. Bauko Jaungoikoak gorputsik geuk leges?
- E. Jangoiko dan partes, es Jaune, dalako espiritu purue; baye bai gison dan partes.
- I. Iru personetarik sein egin sen gison?
- E. Semia, Jaune.
- I. Aitia egin sen gison?
- E. Es Jaune.
- I. Espiritu Santue egin sen gison?
- E. Es Jaune.
- I. Bada nor?
- E. Bakarrik Semia, seineri gison egin askero deretxo Jesukristo.
- I. Orretati nor da Jesukristo?
- E. Da Jaungoiko bisien Semia, gison egin sena, gu erredimidutarren, eta bisiseko ejenplue emotarren.
- I. Eta seinbet Naturalesa, entendimentu, eta borondate dauko Jesukristok?
- E. Naturalesa bi, bata Jangoiko dan partes, eta bestia gison dan partes:

entendimentu bi, Jaungoiko dan partes bata, eta bestia gison dan partes: eta borondate bi, Jaungoiko dan partes bata, eta bestia gison dan partes.

I. Eta seinbet persona, eta memorie dauko?

E. Persona bat bakarrik, sein den Santisime Trinidedeko bigarren personia; eta memorie bat bakarrik gison dan partes, estaukelako memorierik Jaungoiko dan partes.

I. Bauko Jesukristok gorputsik guk leges?

E. Jaungoiko dan partes, es Jaune, dalako espiritu purue; baye bai gison dan partes.

I. Ser esan gure dau Jesusek?

E. Salbadoria.

I. Setarik salbadu gendusen?

E. Geure pekatuetarik, eta diabruen kautibidederik.

I. Ser esan gure dau Kristok?

E. Unjidue.

I. Segas isen san unjidue?

E. Espiritu Santuen grasie, eta doyekas.

I. Kristo geure Jaune selan isen san konsebidue, eta jayo san Marie Birjina ganik?

E. Obradurik Jaungoikoak sobrenaturel, eta milegrosamente.

I. Se Misterio da ori?

E. Enkarnasiñoko Misterioa, Jaune.

I. Eta ser entendiduten dosu Enkarnasiñoko Misterioa gaitik?

E. Santisime Trinidedeko bigarren Personia, sein den Semia, gison egin sela Ama Birjiniaren entraña gustis garbietan; es gisonen obras, espada Espiritu Santuen birtutes bere donsellasunen kalte baga.

I. Seinbet gause obradu situsen bada Espiritu Santuek Enkarnasiñoko Misterioan?

E. Lau, Jaune.

I. Seinsuk dire?

E. Lelengoa, formau egin euen gorputs bet Ama Birjiniaren sabel santuen bere odol gustis garbiegas.

Bigerrena, kriedu egin euen arime bat esebere eserianik.

Irugerrena, a arime eta gorputse batu egisen alkarregas.

Laugerrena, Santisime Trinidedeko bigarren Personiak artu euesan beragan gorputs, ta arime oneik; eta geratu sen len Jaungoiko sana gison eginik, seineri deretxo Jesukristo.

I. Eta selan jayo san milegrosamente?

E. Urteit euela Marie Santisimien sabelerik bere donsellasunen kalte baga, eguskiek urteiten dauen leges, kristel bateti urrutu baga, eta loitu baga.

I. Bere ama bisi sen beti birjine edo donzella?

E. Bai Jaune, beti.

I. Se gaitik gure isen euen il Kurzian?

E. Gu libretarren pekatuak, eta betiko eriotzarik.

I. Ser entenditen dosu infernue gaitik, seinetara jatsi sen Kristo geure Jaune il askero?

E. Es kondenaduek egosan lekure, espada Linbora, non egosan justoak.

I. Selan jatsi sen?

E. Arimiagas Jangoikotasunera unidurik.

I. Eta bere gorputse selan geratu sen?

E. Unidurik Jangoikotasun beragas?

I. Se moduten erresusitedu sen irugerren egunian?

E. Baturik barrero bere arime gloriosia gorputsegas, es osteria il eiteko.

I. Seinbetgarren egunian igon euen Seruetara?

E. Berrogeigerrenian.

I. Se moduten?

E. Bere birtute propioagas.

I. Ser esan gure dau dagoala jarririk Aite Jaungoiko gustis poderoso-en alde eskoan?

E. Jesukristok Jaungoiko dan partes daukela igoal glorie sein Aitiak, eta sein Espiritu Santuek: eta gison dan partes Zeruko bienabenturedu gustiek baño geyego.

I. Nos etorriko da bisiek, eta ilek jusgetan?

E. Munduen akaberan.

I. Eta orduen bistuko dire il gustiek?

E. Bai Jaune euki situesan gorputs, ta arime eurekas.

I. Nor da Espiritu Santue?

E. Santisme Trinidedeko irugerren Personia: Jaungoiko egieskoa Aitia leges, eta Semia leges.

I. Ser sinistuiten dosu esaten dosunian: Santuen Komuniñoia?

E. Kristiñeu fiel gustiek daukiela parte bestien obra onetan, gorputs baten satiek leges, sein den Elexia.

I. Ser da Elexia?

E. Da fiel Kristiñeuen kongregaziñoia, seinen burue da Aite Santue.

I. Nor da Aite Santue?

E. Da Erromako Pontifise, Kristoen Bikerioa lurrian, seineri gustiok gagos obligedurik obedesiten.

I. Ser esan gure dau: Pekatuen Parkaziñoiak?

E. Elexa Ama Santiak daukesala medioak, eta erremedioak pekatuek parketako, seinsuk dirian Sakramentu Santuek.

I. Ser esan gure dau: Aragien Erresuresiñoiak?

E. Juizioko egunian gustiok bistuko gariela orain daukegusen gorputs, ta arime eurekas: erresibiteko bakotxak alogera, edo kastige segun mereziten daudien bere obrak.

I. Ser esan gure dau: Sekuleko Bisisiak?

E. Au bisisi au akabadu askero dagoala beste bizise bat eternidedekoa, edo iños akabaduko estana: seinetan egongo dirian onak Seruen glo-

ria gosetan, eta deungek infernuen pena andiek sufriten, Jaungoikoa Jangoiko dan artian.

I. Kredoa, eta Fedeko Artikulues ganeti sinistuiten dosu beste gauserik?

E. Bai Jaune, Eskriture Santian dagoan gustie, eta Jangoikoak erre-beladurik deuten gustie bere Elexiari.

I. Se gause dire orreik?

E. Ori es itendu niri, nasalako ignorantia: Dotoriak daukes Elexa Ama Santiak jakingo daudienak eransuten.

M. Ondo diñosu Dotoriei toketan jakiela, ta es suri kontu emoitia banan banan Fedeko gausetan, suresat asko da jakitia Artikuluek, Kredoa dagoan leges.

BIGERREN PARTIA

I. Nok esan euen Paternosterra?

E. Jesukristok, Jaune.

I. Setarako?

E. Guri orasiño eiten irekasteko.

I. Ser da orasiño eitia?

E. Jangoikoari biotsa alsau, eta mesediak eskatutia.

I. Paternosterra esaten dosunian, nogas berba eitiosu?

E. Geure Jangoikoagas.

I. Non dago geure Jangoikoa?

E. Leku gustietan, espezielmente Seruen, eta Santisimu Sakramentu Altarakoan.

I. Eta Jesukristo non dago?

E. Jangoiko dan partes, leku gustietan, eta gison dan partes, bakarrik Seruen, eta Santisimu Sakramentu Altarakoan.

- I. Orasiñoetarik onena sein de?
- E. Paternosterra, Jaune.
- I. Se gaitik?
- E. Esan eualako Kristok bere aoti Apostoluen eskaris.
- I. Se gaitik geyego?
- E. Daukesalako saspi eskari fundedurik karidede gustien.
- I. Seinsuk dire?
- E. Lelengoa da: Santifikedu bidi seure usena.
- I. Ser eskatuiten dosu eskari orretan?
- E. Jangoikoen usena isen dile esaune, eta onradue mundu gustien.
- I. Sein de bigerrena?
- E. Betor geu gana seure Erreinue.
- I. Ser eskatuitosu eskari orretan?
- E. Erreineu dagile Jangoikoak geure arimetan emen lurrian gracias, eta gero emon daigule gloria.
- I. Sein de irugerrena?
- E. Egin bidi seure borondatia, selan Seruen, alan lurrian.
- I. Ser eskatuiten dosu eskari orretan?
- E. Egin daigule Jangoikoen borondatia lurrian gagosanok, biena-benturaduek eiten daudien leges Seruen.
- I. Sein de laugerrena?
- E. Geure ogi egunian eguniangoa emon egisu gaur.
- I. Ser eskatuiten dosu eskari orretan?
- E. Jangoikoak emon daigule gorputserako mantenimentue, arimera-ko grazia eta Sakramentuek.
- I. Sein de bostgarrena?
- E. Parkatu eigusus geure sorrak, selan geuk parketan deutsegusen geure sordunei.
- I. Ser eskatuiten dosu eskari orretan?

E. Jangoikoak parkatu daigusela geure pekatuek, geuk parkatu deutsegun leges gatx edo agrabio egin deuskuenai.

I. Sein de seigerrena?

E. Etxi es egisu tentasiñoan jausten.

I. Ser eskatuiten dosu eskari orretan?

E. Jangoikoak estaigule etxi jausten, da es konsentiten pensamentu, ta tentasiño deungetan, seinsukes demoniñoak gure dauen jausi gatesan pekatuen.

I. Sein de saspigerrena?

E. Baye gagnosis libredu gatxerianik.

I. Ser eskatuiten dosu eskari orretan?

E. Jangoikoak libredu gagnosisela arimeko eta gorputseko gatx eta peligrustietarik.

I. Se gaitik esaten dosu lelengoan: Aite guria, Seruetan sagosana?

E. Jangoikoari biotsa alsau, eta mesediak eskatuiteko umildede eta konfiensiegas.

I. Ser esan gure dau akaberen esaten dosun berbiak: **Amen**?

E. Alan isen dile.

I. Se orasiño esaten deutesu prinsipelmente Ama Birjiniari?

E. Abe Maria, eta Salbia.

I. Nok esan eban Abe Maria?

E. Angeru San Gabriele etorri senian Ama Birjini saludetan.

I. Nok esan eban Salbia?

E. Elexa Ama Santiak dauko erresibidurik.

I. Setarako?

E. Ama Birjiniari mesediak eskatuiteko.

I. Abe Maria edo Salbia esaten dosunian, nogas berba eiten dosu?

E. Ama Birjiniagas, Jaune.

I. Nor da Ama Birjini?

E. Da Señora bat birtutes betia, sein den Jangoikoen Ama, eta dagoan Seruen.

I. Eta altaran dagoana nor da?

E. Da Seruetan dagoanen imajine, eta semejansa bat.

I. Setarako dago an?

E. Gu beretati akordau gaitesansat Seruetan dagoanagas, eta delako bere imajinia erreberensiedu daigun.

M. Bada bardin ingo deutesu beste Santuen imajinei bere.

I. Eingo deutsegu orasiño Angeru, eta Santuei bere?

E. Bai Jaune, geure bitertekoai leges.

I. Se gause dire Angeruek?

E. Dire Espiritu bienabenturedu basuk, seinsuk dagosan Jangoikoa gosetan Seruen.

I. Setarako kriedu ebasan Jangoikoak?

E. Bera beti alabadu, eta bedeinketu dagiensat.

I. Setarako geyego?

E. Bere Ministruek leges Elexia gobernau dagiensat, eta gisonak gorde.

I. Orretati suk bere baukesu Angeru Guardakoa?

E. Bai Jaune, eta bakotxak dauko beria.

M. Bada euki egiosu debosiño andie, eta enkomendau sekios egun gustietan.

IRUGERREN PARTIA

Ekusi dogu ja ser sinistu, eta ser eskatu biardan: ekusi daigun orain selan dakisun ser obrau biar dan: esan egidesu:

I. Sein de Jangoikoen legeko lelengo mandamintue?

E. Jangoikoa amatia gause gustien ganian.

I. Nok ametan dau Jangoikoa?

E. Bere mandamintuek gordetan dauesanak.

I. Ser da Jangoikoa ametia gause gustien ganian?

E. Gure iseitia lenago gause gustiek galdu, se es bera ofendidu.

I. Setara geyego obligetan gaitus mandamintu onek?

E. Bera bakarrik adoretara gorputseko ta arimeko erreberensie gus-tiskoagas, sinistu eta esperetan dogule beragan fede bisiegas.

I. Nok pekatu eiten dau onen kontra?

E. Adorau, edo sinistuiten dauenak idolo, edo Jangoiko falsoetan.

I. Nok geiago?

E. Sinistuiten dauenak agorerietan, edo usetan dauesanak etxiserie edo gause superstisiñoak.

I. Sein de bigerrena?

E. Bere usen santuen jurementorik es eitia alperrik.

I. Nok eiten dau juremento alperrik?

E. Juremento eiten dauenak guzurregas, justizie baga, eta nezeside-baga.

I. Eta pekatu de juremento eitia alperrik kreaturek gaitik?

E. Bai Jaune, juremento eiten jakolako Kriedoriari euretan.

I. Se moduten eiten da juremento kreaturek gaitik?

E. Esaten dala B.G. Neure arimia gaitik, Serue gaitik, lurre gaitik au alan dala.

I. Se erremedio dago juremento alperrik es eiteko?

E. Usedu esaten bai, edo es, Kristok irekasten deuskun leges.

I. Sein de irugerrena?

E. Domekak eta jayek gordetia.

I. Nok gordetan dituz jayek?

E. Mesa osoa ensun, eta biarrik eitestauenak nezesidede baga euretan.

- I. Sein de laugerrena?
 E. Aite eta ama onretia.
- I. Nok onretan dituz guresoak?
 E. Obedezidu, sokorridu, eta erreberensietan dauesanak.
- I. Norsuk besterik entenditen dire guresoen usenian?
 E. Nagosigoak edadian, diñidadian eta gobernoan.
- I. Sein de bostgarrena?
 E. Iñor es ileitia.
- I. Ser aginduten da mandamintu onetan?
 E. Es iñori gatzik egin, es obras, es berbas, es desios.
- I. Sein de seigerrena?
 E. Aragisko pekaturik es eitia.
- I. Ser aginduten da mandamintu onetan?
 E. Isen gaitesala kastu, eta garbiek pensamentu, berba, eta obretan.
- I. Sein de saspigerrena?
 E. Iñori eser es ostutia.
- I. Ser aginduten da mandamintu onetan?
 E. Es kendu, es euki, es gure bestena jabien borondates kontra.
- I. Sein de zorzigerrena?
 E. Iñori falso testimoniorik es ereigitia, eta es guzurrik esatia.
- I. Ser aginduten da mandamintu onetan?
 E. Es jusgeu fundamentu baga txar projimue gaitik, es esan, es ensun bere faltak.
- I. Nok austen dau mandamintu au?
 E. Errasoe andi baga jusgu deungia eiten dauenak, kreitue kendu, sekreto agertu, edo guzurre esaten dauenak.
- I. Ser eragosten da bederasi, eta amargarren mandamintuen?
 E. Aragisko atseginen, eta iñoen ondasunen desio bidebakoak.

ELEXA AMA SANTIEN MANDAMINTUEK DIRE BOST:

- Lelengoa, Mesa osoa ensutia Domeka, eta jayetan.
- Bigerrena, konfesetia urtian bein edolabere, edo lenago eriotzako peligrurik badago, edo komulgeuko bada.
- Irugerrena, komulgetia
- Paskoa Erresurrestiñoetan.
- Laugerrena, barau eitia Elexa Ama Santiak aginduten dauenian.
- Bostgarrena, Amarrenak, eta primisiak pagetia Elexa Ama Santiari.
- I. Setarako dire mandamintu oneik?
 E. Obeto gordetako Jangoikoen legekoak.

MISERIKORDIESKO OBRAK DIRE AMALAU: SASPI ESPIRITUELAK, ETA BESTE SASPI KORPORALAK

ESPIRITUELAK DIRE ONEIK:

- Lelengoa, estakinari irekastia.
- Bigerrena, biar dauenari konseju ona emoitia.
- Irugerrena, erratuiten dauena korrejitia.
- Laugerrena, injuriak parkatuitia.
- Bostgarrena, triste dagoana konsoletia.
- Seigerrena, projimuen faltak, eta argaltasunek pasensietan eroatia.
- Saspigerrena, bisiek eta ilek gaitik Jangoikoari erregutuitia.

KORPORALAK DIRE ONEIK:

- Lelengoa, gaxoak bisitetia.
- Bigerrena, gose danari jaten emoitia.

Irugerrena, egarri denari edaten emoitia.

Laugerrena, kautibuek erreskatetia.

Bostgarrena, billosak jansitia.

Seigerrena, peregrinuei ostatu emoitia.

Saspigerrena, ilei lurre emoitia.

I. Se gaitik deretxe miserikordieskoak?

E. Justisies sor estirialako.

I. Nos obligetan daude pekatuen pian?

E. Gison diskreto, eta entendiduen eretxien nezesidede andie dagoanian.

LAUGERREN PARTIA

Ekusi dogu ja selan dakisun ser sinistu, eskatu, eta obraduko dosun. Dakusgun orain selan dakisun ser erresibiduko dosun: esan egisus Elexako Sakramentuek.

Elexako Sakramentu santuek dire saspi, lelengo bostak dire nesesi-dedekoak iseites edo borondates, seinsuk бага esin salbau liteke gisona etxiten baditus menosprezios: beste biek dire borondateskoak.

Lelengoa, Bautismue.

Bigerrena, Konfirmasiñoa.

Irugerrena, Penitensie.

Laugerrena, Komuniñoa.

Bostgarrena, Estremaunsiñoa.

Seigerrena, Ordia.

Saspigerrena, Matrimoniñoa.

I. Se gause dire Sakramentuek?

E. Dire señaile agiri basuk, instituidu edo egin situsenak Jesukristo geure Jaunek emoitiko euren medios bere grasia eta birtutiak.

I. Ser da Grazia?

E. Da iseite dibinu bet, seinek egiten dau gisona Jangoikoen seme, eta Seruko erederu.

I. Se birtute emoitien daudie Sakramentuek grasiagas batera?

E. Prinsipelmente iru, Teologalak, eta Dibinuek.

I. Seinsuk dire?

E. Fedia, Esperansia, ta Karidedia.

I. Ser da Fedia?

E. Ekusi estogune sinistuitia Jangoikoak alan errebelau dauelako, eta Elexa Ama Santiak alan irekasten dauskuleko.

I. Ser da Esperansia?

E. Esperetia Gloria Jangoikoen grasia dala mediante, eta geure obra onak.

I. Ser da Karidedia?

E. Jangoikoa ametia gause gustien ganian, eta projimue geure burue leges, portadurik eurekas, selan gure geunkian portadu ditiesan geuges.

I. Setarako da Sakramentu santu Bautismukoa?

E. Kensaiteko pekatu orijinela, eta beste, edoseinbere aurkituiten dana, batiatuiten danagan.

I. Ser da pekatu orijinela?

E. Da a, sein gustiok eredadu gendun geure lelengo guresoetarik.

I. Nesesidedeko lansian nok batiatu lei?

E. Usu errasoekoa dauken edoseinek.

I. Eta selan batiatuko dau?

E. Esaten dauela: Nik batiatuiten saitudes Aitien, eta Semien, eta Espiritu Santuen usenian. Amen. Berba oneikas batera esarten deitsela seiñeri ure buruti bera Kristiñeu eiteko intensiñoagas.

I. Setarako da Sakramentu santu Konfirmasiñoakoa?

E. Konfirmetako, eta fuertetuteko bautismu Santuen artu gendun fedian.

I. Setarako da Sakramentu santu Penitensiekoka?

- E. Batiatu askeroko pekatuek parkatuiteko.
- I. Se pekatu dire orreik?
- E. Mortalak, eta benielak bere bai, Jaune.
- I. Ser da pekatu mortala?
- E. Da esatia, pensetia, eitia, edo desietia edosebere Jangoikoen legien kontra gause pisukoan.
- I. Se gaitik deretxo mortala?
- E. Il eiten dauelako eiten dauenen arimia.
- I. Selan il eiten dau?
- E. Grasien bisitsia kendurik, Jaune.
- I. Nos erresibiten dogu Sakramentu Penitensiekkoa?
- E. Ondo konfesetan garianian, eta artu Asolusiñoia.
- I. Seinbet gause biar dire Konfesiño on bat eiteko?
- E. Bost, Jaune.
- I. Seinsuk dire?
- E. Lelengoa, esame konsensiekkoa eitia: bigerrena, arsaitia damu egieskoa Jangoikoa ofendidu dauelako: irugerrena, imintia propositu firme bat es geyego ofenditeko bere majestadia: laugerrena, bere pekatu gustiek ondo konfesetia: bostgarrena, Konfesoriak emaiten deuten penitentia artu gogoa kunpliteko, eta gero kunplitia.
- I. Ser da esame konsensiekkoa?
- E. Len ondo konfesau senik, eta artian egin ditusen pekatuek gogora edo memoria ekartia?
- I. Nondi eiten da esame konsensiekkoa?
- E. Amar mandamintuetati, bost Elexakoetati, eta amalau obra miseriordieskoetati, diskurriten dauela mandamintu bakotxian setan faltau dauen obras, berbas, eta pensamintus, begireturik bere enplio, edo estaduko obligesiñoetara, eskatu askero Jangoikoari argie esaututeko bere pekatuek.
- I. Seinbet modutekoa da damue?

- E. Bitekoa, Jaune.
- I. Seinsuk dire?
- E. Kontrisiñoeskoa, edo amodioskoa: eta Atrisiñoeskoa, edo bildurreskoa.
- I. Ser da Kontrisiñoesko damue?
- E. Da sentimentu, pena, edo damu egiesko bat, arsaiten dauena pekatariak bere biotsian ofendidu dauelako bere Jangoikoa, isenik ain ona.
- I. Ser da Atrisiñoesko damue?
- E. Da sentimentu, pena, edo damu egiesko bat, arsaiten dauena pekatariak bere biotsian, ofendidu dauelako bere Jaungoikoa, infernuen bildurre gaitik, edo pekatuen esaintasune gaitik, edo galdu dauelako gloria.
- I. Damu biotarik onena sein de?
- E. Kontrisiñoekoa, Jaune.
- I. Se gaitik?
- E. Kontrisiñoeko damuegas konfesau baño lenago alkansetan dalako pekatuen parkasiñoia, eta Jangoikoen grasia; baye Atrisiñoeko damuegas bakarrik es konfesiñoagas batera espada.
- I. Eta damu biotarik sein biar da ondo konfesetako?
- E. Esan daroe atrisiñoeskoa dala bastante; baye obeto eta seguruego da eroatia Kontrisiñoekoa: eta au logretako diljensie ingo dau konfese-tan danak.
- I. Eta nos artu edo euki biar da damue?
- E. Asolusiñoa artu baño lenago, Jaune.
- I. Ser da propositue?
- E. Da animu edo gogo firme bat es osteria ofenditeko Jangoikoa.
- I. Ser da aosko Konfesiñoa?
- E. Da esatia Konfesoriari pekatu mortal gustiek, engaño, eta guzur baga.
- I. Eta pekatu mortalen bat etxiten dauenak konfesau baga, eiten dau konfesiño ona?

E. Etxiten badau lotsas, bildurres, edo esame faltas, es Jaune; baye etxiten badau aistute, edo erru бага, bai Jaune.

I. Eta akordetan bajako gero, ser egin biar dau?

E. Urrengo Konfesiñoyan konfesau, Jaune.

I. Penitensia kunpliten estauenak eiten dau Konfesiño ona?

E. Konfensoriak aginduten deutenian badauko intensiñoa kunpliteko, bai Jaune; baye Konfensoriak emoitzen deutenian espadauko intensiñoerik kunpliteko, es Jaune: gero kunpliu balegi bere.

I. Eta se pekatu eiten dau kunpliten estauenak penitensia?

E. Pekatua mortala, Jaune, penitensia bada grabia, edo pisuskoa.

I. Eta pekatu mortalian jausten dan gustien, biar dau batek konfesau bertati parkatu dakiunse?

E. Ondo litseteke, baye estago obligesiñorik.

I. Ser egingo dau bada?

E. Euki Kontrisiñoeko damu egiesko bat, bere pekatuena, proposituegas emendetako, eta konfesetako Elexa Ama Santiak aginduten dauenian.

I. Ser da pekatu benielak?

E. Da pekatu mortalen disposisiño bat.

I. Se gaitik deretxo benielak?

E. Laster jausten dalako berian gisona, eta laster parkatuten jakolako.

I. Seinbet gause gaitik parkatuten jakok?

E. Bederatsi gaitik, Jaune.

I. Seinsuk dire?

E. Lelengoa, Mesa ensutia gaitik.

Bigerrena, komulgetia gaitik.

Irugerrena, Konfesiño jenerala esatia gaitik.

Laugerrena, Obispoen Bendesiñoa gaitik.

Bostgarrena, ur bedeinketue gaitik.

Seigerrena, ogi bedeinketue gaitik.

Saspigerrena, Paternosterra esatia gaitik.

Sorsigerrena, Sermoya ensutia gaitik.

Bederatsigerrena, bulerra joitia gaitik, Jangoikoari parka eskatuten jakala.

I. Se gaitik diñosu Jangoikoari parka eskatuten jakala?

E. Emoiteko entenditen, se logretako pekatu benielen parkasiñoa gause oneitati, euki biar dala euren damue.

I. Eta bago obligesiñorik konfesetako pekatu benielak?

E. Es Jaune; baye da gause ona, eta probetxu andikoa eitia.

I. Setarako da Sakramentu santu Komuniñoekoa?

E. Erresibidurik biar dan disposisiñoagas, isen dinset geure arimeen mantenimentue, eta aumentadu daigunset grasie.

I. Seinbet gause biar dire Komuniño Santue erresibiteko?

E. Iru, Jaune.

I. Seinsuk dire?

E. Lelengoa, bareu naturelian egotia.

Bigerrena, Jangoikoen grasian egotia.

Irugerrena, nor erresibiten doyan jakitia.

I. Ser da bareu naturela?

E. Gauerdis bera eser artu bagarik egotia.

I. Ser da grasian egotia?

E. Pekatua mortala bagarik egotia.

I. Eta selan parauko da grasian.

E. Ondo konfesaute, Jaune.

I. Nor erresibiten dosu komulgetan sarianian?

E. Jesukristo Jangoiko eta gison egieskoa, sein dagoan berdaderamente Seruen eta Santisimu Sakramentu Altarakoan.

I. Ser da Santisimu Sakramentu Altarakoa?

E. Ostie konsagradue, eta Kalis konsagradue.

I. Nos iminten da Jesukristo Ostian, eta Kalisian?

E. Sazerdotiak esan dagisenian Konsagrasinoko berbak.

I. Eta berba santuaik esan baño lenago ser dago Ostian, eta Kalisian?

E. Ostian ogi piske bat, eta Kalisian ardao piske bat.

I. Eta konsagrasinoko berbak esan askero ser dago?

E. Ostian Jesukristoren gorputz berdaderue, eta Kalisian bere odol gustiz preziosoa.

I. Eta Ostie konsagraduen bago Jesukristoren odola bera?

E. Bai Jaune, Ostie konsagraduen Jesukristoren gorputsegas batera dago bere odola, arimia, eta Jangoikotasune; eta bardin Kalis konsagraduen Jesukristoren odolagas batera dago bere gorputse, arimia, eta Jangoikotasune.

I. Konsagrasinoko berbak esan askero bago Ostian ogirik, edo Kalisian ardaorik?

E. Es Jaune, espada bakarrik ogien eta ardaoan irudi, edo asidentiak, seinsuk dirian useiñe, koloria, gustue eta ganekoak.

I. Bisirik ala ilik dago Jesukristo Ostie, eta Kalis konsagraduen?

E. Bisirik, Jaune, Seruetan dagoan leges; baye estaldurik ogien eta ardaoan irudi, edo asidentiakas.

I. Ostie konsagradue erdibitu, edo apurtuiten bada, erdibituiten da Jesukristoren gorputse?

E. Es Jaune, bada ain osorik dago sati beten, sein bestian; ain osorik Ostie txikien, sein andien; eta Ostien apurtxurik txikienian, sein Ostie osoan: dagoalako Jesukristoren gorputse osorik Ostie gustien, eta osorik Ostien edosein sati edo apurrian.

I. Pekatu mortalien komulgetan danak erresibiten dau Jesukristo?

E. Bai Jaune, baye probetxu бага, eta bere kaltian, eiten dauelako pekatu mortal ikeragarri bet, eta Judasek egin euen pekatu berbera.

I. Eta Komuniño Santurik frutu geyego ateretako ser egin biar da?

E. Komulgeu baño lenago konsiderau nor dan geu gana datorren Jaun soberanue; egin fedeko, esperansako, eta karidadeko aktoak; erresibi-

du umiltasun eta erreberensie andiegas; eta komulgeu askero grasiak emon mesede ain andie gaitik, urten bagarik bertati kanpora Judasek leges.

I. Setarako da Sakramentu santu Estremaunsiñoko?

E. Iru gauzetarako, Jaune.

I. Seinsuk dire?

E. Lelengoa, lenagoko bisitse gaistoko errastu, eta erreliekie kensaiteko.

Bigerrena, emoiteko arimiari inderra demoniñoen tentasiñoen kontra.

Irugerrena, emoiteko gorputseri osasune, konbeniten bajako.

I. Eta usu errasokora eldu askerokoak, gaxo peligruskoagas aurkituten badire, baukie obligesiñoeirik erresibiteko Sakramentu santu au?

E. Bai Jaune, eta eiten daudie pekatu mortala espadaudie erresibiten al isenik, edo erresibiten badaudie pekatu mortalien dagosala.

I. Bada ser egingo dau pekatu mortalien dagoanak ondo erresibiteko?

E. Konfesau lenago, Jaune, eta esin konfesau bada, egin Kontrisiñoko akto bat.

I. Setarako da Sakramentu santu Ordiakoa?

E. Konsagretako, eta ordenduteko Elexako dignu Ministruek, selan dirian Sazerdotiak, Diakonuek, eta Subdiakonuek.

I. Setarako da Sakramentu santu Matrimoniokoa?

E. Eskonduteko eta eskondei emoiteko grasia, seiñegas bisi ditsan alkarregas bakian, eta asi dagiesan seme alabak Serureko.

I. Eta Sakramentu santu au ondo erresibiteko, biar daude egon Jangoikoen grasiens eskonduten dirianak?

E. Bai Jaune, pekatu mortalen pian.

I. Eta grasiens estagosanak selan disponiduko dire eskonduteko?

E. Ondo konfesaute, Jaune.

I CERTIFY that this book was printed by me in the house of His Highness the **PRINCE LOUIS-LUCIEN BONAPARTE**, and that the number of copies impressed amounted to fifty, one of which is printed on thicker paper.

June, 1858.

E. BILLING